

॥ २७ ॥ व्युष्टावासंस्कृतवती ॥ २८ ॥ यतयत्नं कुरु अनुदात्तेष्वलक्षणस्यात्मनेपदस्य च क्षिप्रोक्तिकरणेनानित्यत्वज्ञापनात् ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ प्रदेशितः प्रकर्षेण प्रेरितः ॥ ३४ ॥ सत्त्वा
गत्वा ते तथा प्रस्थिताः संतः अब्रुवन् लान्वेषणाय प्रस्थिताः स्म इति शेषः ॥ ३५ ॥ ब्रूयास्तव दत्त ब्रुवध्वमिति पाठे त्वार्षस्तङ् ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ वदस्व भासनोपसंभाषेत्यादिनावदेस्तङ् ॥ ३९ ॥ वायुने
अतर्पयत्सु देवं च गोसहस्रेण पार्थिवः ॥ प्रीतो हृष्टैव तनयां ग्रामेण द्रविणेन च ॥ २७ ॥ सा व्युष्टारजनी तत्र पितुर्वै शमनिभा विनी ॥ विश्रांता मातरं राजन्निदं वचन
मब्रवीत् ॥ २८ ॥ दमयन्त्युवाच मां चेदिच्छसि जीवन्ती मातः सत्यं ब्रवीमि ते ॥ नरवीरस्य चैतस्य नलस्यानयने यत ॥ २९ ॥ दमयन्त्या तथोक्ता तु सा देवी भू
शदुःखिता ॥ बाष्पेणापि हिताराज्ञी नोत्तरं किंचिदब्रवीत् ॥ ३० ॥ तदवस्थां तु तां दृष्ट्वा सर्वमंतः पुरंतदा ॥ हाहा भूतमतीवासीद्भृशं च प्ररुरोदह ॥ ३१ ॥ ततो भी
मं महाराजं भार्या वचनमब्रवीत् ॥ दमयन्ती तव सुता भर्तारमनुशोचति ॥ ३२ ॥ अपरुष्य चलज्जां सा स्वयमुक्तवती नृप ॥ प्रयतंतु तव प्रेष्ट्याः पुण्यश्लोकस्य मार्ग
णे ॥ ३३ ॥ तथा प्रदेशितो राजा ब्राह्मणान्वशवर्तिनः ॥ प्रास्थापयद्दिशः सर्वा यतध्वं नलमार्गणे ॥ ३४ ॥ ततो विदर्भाधिपतेर्नियोगाद्ब्राह्मणास्तदा ॥ दमयन्ती मथो
क्तत्वा प्रस्थितास्ते तथा ब्रुवन् ॥ ३५ ॥ अथ तान ब्रवीद्भैमी सर्वराष्ट्रेष्विदं वचः ॥ ब्रूयास्त जनसंसत्सु तत्र तत्र पुनः पुनः ॥ ३६ ॥ कनुत्वं कितव छित्वा वस्त्रार्धं प्रस्थितो
मम ॥ उत्सृज्य विपिने सुभामनुरक्तां प्रियां प्रिय ॥ ३७ ॥ सा वै यथा त्वया दृष्टा तथा स्ते त्वत्पती क्षिणी ॥ दह्यमाना भृशं बालावस्त्रार्धेनाभिसंवृता ॥ ३८ ॥ तस्या रुदं
त्याः सततं तेन शोकेन पार्थिव ॥ प्रसादं कुरु वै वीर प्रतिवाक्यं वदस्व च ॥ ३९ ॥ एवमन्यच्च वक्तव्यं कृपां कुर्याद्यथा मयि ॥ वायुना धूयमानो हिव नंदहतिपावकः ॥
॥ ४० ॥ भर्तव्यारक्षणीया च पत्नी हि पतिना सदा ॥ तन्नष्टमुभयं कस्माद्दर्मज्ञस्य सतस्तव ॥ ४१ ॥ ख्यातः प्राज्ञः कुलीनश्च सानुक्रोशो भवान्सदा ॥ संवृत्तो निरनु
चन ॥ स नरः सर्वथा ज्ञेयः कश्चासौ कनुवर्तते ॥ ४२ ॥ यश्चैवं वचनं श्रुत्वा ब्रूयात्प्रतिवचो नरः ॥ तदा दायवचस्तस्य ममावेद्यं द्विजोत्तमाः ॥ ४३ ॥ यथा च वो न जानी
याद्ब्रुवतो मम शासनात् ॥ पुनरागमनं चैव तथा कार्यमंतर्द्रितैः ॥ ४४ ॥

ति शोकाग्निः कालवायुना दिने दिने वर्धमानः दमयन्ती शरीरवर्धनं धक्ष्यतीति रूपकेणोक्तं दहतीति लट्प्रयोगस्तु वर्त्तमानसामीप्ये ॥ ४० ॥ भर्तव्याऽन्नादिना रक्षणीयादस्युप्रभृतिभ्यः पतिनेति पत्या असमासेपि
घिसंज्ञाकार्यमार्षं उभयं रक्षणभरणात्मकं ॥ ४१ ॥ सानुक्रोशः सदयः ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ मम शासनाद्ब्रुवतो वः युष्मान् यथावच इति पाठे ब्रुवतो भवत्समुदायस्य वचो न जानीयादिति योज्यं ॥ ४६ ॥